

דף פט.

עין משפט א.ב.

ח"מ סימן סז סעיף לז

לז. נאמן ב אדם לומר פרוזבול היה לי ואבד, ולא עוד אלא שפותחין לו ג אולי פרוזבול היה לך ואבד ואם אמר כן נאמן.

לז. יצא מביה"ד ולא שאלו אותו אם היה לו פרוזבול ואבד. ואח"כ נזכר שהיה לו פרוזבול וחזר לביה"ד אם עדיין לא היה פסק דין נאמן ד אבל אחרי פסק דין אינו נאמן.

עין משפט ג.ד.

אה"ע סימן ק סעיף ט.יב

ט. כא. במקום שאין כותבין כתובה והביאו עדים שכתבו כתובה, אינה גובה בלי שטר הכתובה, וי"א ה גובה.

יב. כד. הוציאה גיטה לתבוע כתובתה ואין לה שטר כתובה, אם דרך אותו מקום לכתוב כתובה פטור אף על העיקר, ונשבע הבעל היסט על טענתה ונפטר, אך במקום שאין כותבין, גובה ע"פ הגט.

ב. מגיטין ל"ז דלא שביק איניש היתירא ואכיל איסורא, וכתבו התוס' שנאמן אפי' בלא שבועה. וכתב הטור בשם תשובת הרא"ש שמעולם לא זכה אדם לפניו בטענה זו באשכנז, כי היה שואלו וחוקרו עד שנתפס בשקרו. ועיין בסמ"ע ס"ק נ"ה דכאן זה בידו למסור שטרותיו לבי"ד או לכתוב פרוזבול.

ג. כ"פ הרמב"ם והטור בשם הרא"ש והר"ן. ועיין בספר פעמוני זהב סעיף ל"ג שהביא מהש"ך בסי' צ"ד ס"ק ח' דאפי' אם טוען הלוח שבודאי לא כתב פרוזבול, ג"כ פותחין לו ושואלים אותו.

ד. מכיון ששתק בשעת פס"ד נראה כמודה, גאון ס"ק נ"ז.

ה. הדיעה הראשונה היא דעת הרמב"ם בפ' ט' מאישות והוא מנדרים צ"א. והדיעה השניה היא דעת הרא"ש בפ"ק דמציעא.

ו. כדין כופר הכל שם בגמ' פ"ט.

ז. ומ"מ ע"פ עדי הגירושין לא גובה, ויכול לומר פרעתי לה ע"פ הגט ולקחתי ממנה שובר וקרעתי, כ"כ הח"מ.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלהרד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

עין משפט ה.

אה"ע סימן ק סעיף יא

יא כג. תבעה כתובתה באומרה גירשתי ותן כתובתי והוא אמר גירשתיך ושילמתי לך עיקר ותוספת ונתת לי שובר ואבד, נאמן על התוספת במיגו שלא גירשתיך, ולכן את העיקר^ה משלם לה בשבועתה בנקיטת חפץ, אך על התוספת הוא נשבע היסת ונפטר.

דף פט:

עין משפט א.

אה"ע סימן ק סעיף ו

ו טז. ט'אלמנה או גרושה אינן גובות כתובתן ואפי' עיקר אם אין להן שטר כתובה^ה מקויים בידיהן, אם לא במקום שנהגו שלא לכתוב שטר כתובה שאז סומכים על תנאי ב"ד.^ב ואם ישנם עדים שנאבדה הכתובה או נשרפה, דינה כמקום שלא כותבין. ודעת הטור בשם ר"י היא דאף במקום שכותבין גובה אף שאין בידה שטר הכתובה, וגובה גם התוספת שהמנהג להוסיף, וכתב הרמ"א דכן נראה סברת האחרונים^ל, אך סיים דלא נהגו כן^מ.

ח. כתובות פ"ט ע"א. וזה לדעת הר"מ, אבל לדעת הרא"ש שלא נאמנת כשמזכירה כתובה בתביעתה אף על הגירושין, נאמן במיגו אף על עיקר הכתובה ונשבע היסת ונפטר מכל, כ"כ הח"מ והרמ"א פסק עיקר כהרא"ש והטור.

ט. כתובות פ"ט ע"א כשמואל, ובגרושה רק אם הבעל טוען פרעתי ואז נשבע, אך לאלמנה אנן טענינן לה שמא צררי היה לך, או פרע לך, כ"כ הח"מ.

י. והמהרי"ק כתב דאם השטר בידה ועבר הרבה זמן שקשה לה למצוא עדים לקיימו נאמנת, כ"כ הח"מ.

כ. בגוף התשובה הוזכר רק נשרפה דבזה אין חשש שתגבה בו פעמיים, משא"כ באבדה יש חשש זה שתמצא אותו ותגבה פעמיים, מ"מ גם בנשרפה אם הבעל יטען כתבתי לה עוד שטר כתובה אחר, והיה שהות לפני הגירושין או המיתה לכתוב שטר כתובה אחר, נאמן, כ"כ הח"מ.

ל. אך יש חולקים. ואם נישאת כבר לבעל שני אינה נאמנת לגבות בלא כתובה, ממרדכי פ' אלמנה. אך אם לפני שנשאת היתה בב"ד ואמרה שמוכנה להשבע כדי שלא תפסיד זכותה מהני ודינה כלא נישאת, כ"כ הח"מ.

מ. בשו"ע סי' ס"ו סעיף י', מבואר דבאבדה כתובתה גובה כבני משפחתה, וצ"ל דשם מודה הבעל שלא נפרעה רק לא ידוע הסכום, כ"כ הח"מ.

ולמעשה אם תפסה ויש לה מיגו שתוכל לכפור בנכסים נאמנת. ובמהרי"ו כתב שצריך דקדוק גדול דבמילתא דכל דהו, אין לומר דאין כאן מיגו כ"כ הח"מ.

הגה: יז. במקום שנאמנת נשבעת שלא נפרעה, ובמקום שלא נאמנת, הבעל נשבע אם הוא חי, אך אם לא חי, היתומים^י פטורים משבועה זו לאלמנה.

הגה: יח. הייתה כתובה בידה חתוכה^ס בסכין אפי' לשניים, אינה גובה כלום.

עין משפט ב. אה"ע סימן ק סעיף יג

יג. כה. הוציאה שני גיטין וב' כתובות, וזמן כתובה ראשונה קודם לגט הראשון, וזמן כתובה השניה קודם לגט השני, גובה^ע שניהם.

עין משפט ג. אה"ע סימן ק סעיף יד

יד. כו. ^פ הוציאה ב' כתובות וגט אחד, אם כתוב בכתובה השניה תוספת וכתב ואוסיפית לך כך וכך על הראשונה, גובה הראשונה מזמן הראשון, והשני' בתוספת שלה בלבד מזמן השני, אבל אם לא כתוב בה ואוסיפית לך וכו', גובה הראשונה מזמן הראשון או האחרונה מזמן השני. ואם שתיהן שוות השני' ביטלה את הראשונה וגובה רק מזמן האחרון. וכל^ז זה בב' כתובות ששתיהן מזמן האירוסין או הנישואין, אבל אם אחת מזמן האירוסין ואחת מזמן הנישואין, גובה רק אותה שמהנישואין.

עין משפט ד. אה"ע סימן ק סעיף טו

טו. כז. הוציאה ב' גיטין וכתובה אחת, ^קגובה רק כתובה אחת כיון דאפי' אם החזיר את אשתו על דעת הכתובה הראשונה הוא מחזירה.

ג. עיין בחור"מ סי' ס"ט סעיף ה'.

ס. מריב"ש סי' שפ"ג.

ע. טור מרש"י שם.

פ. שם במשנה פ"ט ע"א.

צ. רא"ש ותוס' ור"ן ממסקנת הגמ'.

ק. שם במשנה פ"ט ע"ב. והוא שזמן כתובה קדם לגט הראשון, כ"כ הב"ח והח"מ, דאל"כ גובה הראשונה בגט והשניה בכתובה, וכל זה במקום שאין דרכם לכתוב כתובה.

עין משפט ה.

אה"ע סימן ק סעיף טז

מז כח. הוציאה גט וכתובה אחר מיתת בעלה, אם זמנה של הכתובה אחר הגט, ר' גובה בגט עיקר, ובכתובה כל מה שיש בה, אבל אם הכתובה קדמה לזמן הגט, אינה גובה אלא גבייה אחת דאין אדם מחזיר גרושתו אלא ע"ד כתובתה הראשונה.

ר. והוא במקום שאין כותבין שטר כתובה.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחודר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com